

Evaluatie Aanpak bijplaatsingen Langstuk Druten

Aan: Leen van der Veen en Heinz Ruardij (Werkorganisatie Druten Wijchen)
Van: Sjoukje van Beek en Koen Vrielink (Dar)
Betreft: Evaluatie acties aanpak bijplaatsingen Langstuk Druten
Kopie: Jan van der Heijden (Dar)
Datum: 03-11-2021

Aan de Langstuk in Druten bevindt zich een containerlocatie met 5 ondergrondse containers (rest, Plastic+, textiel, 2x glas) en 1 gft cocon. Bijplaatsingen van afvalzakken wordt een steeds groter probleem op deze containerlocatie, daarom heeft er in september en oktober inzet van afvalcoaches op en rond de ondergrondse containerlocatie plaatsgevonden conform bijgevoegd plan van aanpak.

Stap 1: Informeren

Stap 1 van de aanpak was gericht op positieve communicatie en voorafgaand aan de inzet van afvalcoaches hebben alle gebruikers van de ondergrondse containerlocatie een informatieve flyer ontvangen over het gebruik van de ondergrondse containers. Op deze flyer wordt door middel van afbeeldingen uitleg gegeven over het gebruik van de ondergrondse containers. De inzet van afvalcoaches bij de ondergrondse containerlocatie heeft op de volgende momenten plaatsgevonden. Er is in totaal met 23 bewoners gesproken.

Datum	Dag	Tijd	Aantal gesproken bewoners
17-09-2021	vrijdag	16:00-18:00	6
20-09-2021	maandag	12:00-14:00	10
22-09-2021	woensdag	08:00-10:00	4
30-09-2021	donderdag	20:00-22:00	3

Doormiddel van het tweewekelijkse overleg konden we inspelen op vragen die ontstonden na de eerste afvalcoach momenten. Zo hebben we onder andere de afvalcoaches na het eerste afvalcoach moment voorzien van extra informatie over de alternatieve containerlocatie van bewoners, indien er sprake is van een storing bij de ondergrondse container en informatie over waar bewoners dit zelf op de Dar website kunnen vinden.

Terugkoppeling afvalcoach momenten

1. Basis op orde

Vraag	Antwoord
1.1. Schone, hele en werkende inzamelmiddelen op de juiste plek?	Volgens de afvalcoaches was alles in orde. Inwoners melden dat de afvalcontainer vaak vol zit of niet werkt. Anderen zeggen dat alles het altijd doet.
1.2. Schone, directe omgeving? (o.a. verlichting aanwezig, graffiti afwezig, de aanbiedingslocatie is overzichtelijk, de container staat niet in de anonimiteit)	Men gaf in grote lijnen aan dat de directe omgeving er prima uit zag. In het donker is het er echter vrij anoniem.

1.3. Heldere communicatie op inzamelmiddelen, website, app en bij bewoners thuis?	Hier gaven de afvalcoaches unaniem “ja” als antwoord op.
---	--

2. Afval situatie

Afval situatie	
Wat is de situatie?	Alle keren dat de afvalcoaches er waren was het er schoon en opgeruimd, op eenmaal een pannendeksel na.
Is er iets anders aan de hand?	Er komt soms ongedierte op de dumping af volgens bewoners. Echter geen ongedierte gezien door afvalcoaches.

3. Beeldkwaliteit

Score beeldkwaliteit per actie en locatie:

Locatie	Datum	Score
Druten Langstuk	17-09-2021	A
Druten Langstuk	20-09-2021	A
Druten Langstuk	22-09-2021	A+
Druten Langstuk	02-10-2021	A+

Bevindingen afvalcoaches

Onderstaand de terugkoppeling vanuit de afvalcoaches:

Wie doen het volgens de bewoners:

- De bewoners die direct aan de containerlocatie wonen;
- Bewoners uit de omliggende huizen verder dan de directe wijk;
- Mensen van buiten Druten;
- De mensen met een Turkse/buitenlandse achtergrond.

Oorzaken volgens bewoners:

- Restafval en grofvuil kosten geld, dat willen/kunnen mensen niet betalen;
- Gemakzucht van de bewoners;
- Luiheid, mensen gaan niet naar een volgende container als deze vol zit;
- Restafvalcontainer zit te vaak vol (dit wordt niet ondersteund door de info van Dar);
- Restafvalcontainer werkt niet;
- De omliggende restafvalcontainers zijn ook vaak vol (met als uitzondering de Ooievaarsstraat);
- Sociale norm, als er gedumpt wordt verlaagt dat de drempel voor een ander om dat gedrag ook te vertonen;
- Er is een kleine pakkans omdat je er redelijk anoniem in de schemer kunt dumpen;
- Na melding dat een container niet werkt duurt het te lang (meerdere dagen) voor die gerepareerd wordt;
- De buitenlandse mensen en nieuwe bewoners weten niet hoe het werkt.

Oorzaken volgens afvalcoaches:

- Het lijkt erop dat mensen die minder goed Nederlands spreken niet bereikt worden. Dit werd bevestigd door een situatie waarin een mevrouw van buitenlandse afkomst een zak met kleding naast de restafval container zette. Nadat zij aangaf niet te weten hoe het systeem met de verschillende containers werkte en haar in het Engels te hebben uitgelegd dat ze deze zak gratis in de textiel container (die een paar meter verderop staat) kon doen, heeft zij dit gedaan;
- Mogelijk wordt er onderverhuurd en wordt de afvalpas dan niet doorgegeven, hier hebben de afvalcoaches niks over terug gehoord.

Oplossingen volgens bewoners:

- Camera's (eventueel nep);
- Een bord plaatsen dat je op camera wordt opgenomen;

- Restafval en grofvuil ook gratis maken;
- Handhaven/boetes;
- Restafvalcontainers standaard vaker legen;
- Restafvalcontainer erbij plaatsen;
- Containers verplaatsen naar een locatie waar de bewoner meer zichtbaar is;
- Surveilleren;
- Communicatie ook in het Engels doen.

Oplossingen volgens afvalcoaches:

- Communicatie over waar de eerstvolgende restafvalcontainer is in geval van storing / volle container;
- Communicatie ook in het Engels of een andere taal afhankelijk van de achtergrond van de omwonenden.

Betrokkenheid bewoners:

- Enkele bewoners maken melding bij Dar;
- Een mevrouw zegt het niet te melden als de restafvalcontainer vol zit maar door te lopen naar de volgende locatie;
- Een deel van de bewoners komt niet in actie;
- Sommigen spreken mensen aan als ze dumpen, wat ertoe kan leiden dat de bewoner “een grote bek” krijgt.
- Er is één bewoner die graag met ons mee zou denken bij vervolgstappen.

Resultaat stap 1

Stap 1 heeft veel informatie opgeleverd. Helaas was er in de weken na stap 1 volgens de gemeente en Dar weinig tot geen effect merkbaar. Het aantal bijplaatsingen bij de ondergrondse container nam niet af. Daarom is stap 2 ingepland.

Stap 2: In gesprek met bewoners

Omdat de bijplaatsingen niet minder werden, zijn afvalcoaches bij de omliggende woningen deur aan deur langs gegaan om in gesprek te gaan met de bewoners. Insteek van de gesprekken was bij bewoners na te gaan of zij weten waar de bijplaatsingen vandaan komen. De deur aan deur actie heeft plaatsgevonden op woensdag 27 oktober van 16:00 tot 19:00 uur.

Terugkoppeling afvalcoaches deur aan deur actie:

- Van de +/- 65 adressen zijn er 14 gesproken. Veel mensen leken de deur niet open te willen doen of leken niet te willen niet praten;
- Bij de containers lag op het moment van de actie één tapijt. Verder geen bijplaatsingen;
- Punten uit de eerdere acties worden steeds weer herhaald, met name de volgende punten:
 - Primaire bron van bijplaatsingen zou vooral bewoners van buiten de wijk zijn. Bewoners met een migratieachtergrond lijken ook een aanstichter (volgens bewoners, waarschijnlijk vanuit onwetendheid). Effect wordt vervolgens versterkt door kopieergedrag: omwonenden zetten ook afval erbij wanneer anderen dit ook doen;
 - Pieken duidelijk in het weekend. Klinkt logisch in lijn met dat afval van buiten de wijk zou komen, in het weekend heeft men immers eerder tijd om even een rondje te rijden;
 - Containers lijken met name in het weekend (waarschijnlijk als gevolg van het piekaanbod) vol te zitten, aldus de bewoners.

Resultaat stap 2

Het aantal dumpingen bij de ondergrondse containers neemt niet af. Bij de gesprekken tijdens stap 2 worden de punten die bewoners noemden in stap 1 herhaald. Het lijkt erop dat de bijplaatsingen, voor een (groot) deel gedaan worden door bewoners buiten de wijk en dat er vooral in het weekend bijgeplaatst wordt. Waar bewoners soms aangeven dat containers vol zitten, weten we op basis van de data vanuit de containers dat dit zelden het geval is.

Stap 3 Handhaving

In voorgaande stappen zijn alle gebruikers van de ondergrondse containers geïnformeerd en zijn afvalcoaches in gesprek gegaan met direct omwonenden. De hoeveelheid bijplaatsingen is echter niet afgenomen, daarom adviseert Dar om ook Toezicht en Handhaving bij de aanpak te betrekken. Bijvoorbeeld door dagelijks (ook tijdens de avonduren en in de weekenden) langs de containerlocatie te rijden. Er hoeven hierbij niet direct boetes uitgeschreven te worden, maar het gaat hierbij om het afschrikkende effect wat dit zal hebben. Posten bij de ondergrondse containerlocatie is ook een optie, zal dan met name in de weekenden moeten plaatsvinden.

Fysieke interventie

Indien stap 1 t/m 3 niet het gewenste effect oplevert, of indien stap 3 niet tot de mogelijkheden behoort, zou een fysieke interventie op de containerlocatie in samenspraak met omwonenden een volgende stap kunnen zijn. Hierbij kan gedacht worden aan een gedragsbord, tijdelijke gronduitingen, containertuintjes, verlichting gericht op de ondergrondse container met een bewegingsmelder, of een andere fysieke interventie.